

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет корекційної та соціальної педагогіки і психології
Кафедра психології освіти

СИЛАБУС

до навчальної дисципліни

Психологія

підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 015 Професійна освіта (Охорона праці)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Кваліфікація: Бакалавр. Фахівець в галузі охорони праці. Вчитель трудового навчання.

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Психологія. Мова викладання –українська.
Викладачі	Столяренко Ольга Борисівна, Дорофей Світлана Василівна
Профайл викладачів	@kpnu.edu.ua
Е-mail:	stolyarenko.ob@gmail.com
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/
Консультації	Вівторок - 14.00 - 15.00.

2. Анотація до курсу

Програма курсу «Психологія» є складовою стандарту освіти вищого навчального закладу. Курс «Психологія» включає основи психологічних знань із різних галузей психологічної науки (загальної, соціальної, вікової, педагогічної психології та психодіагностики) що

необхідні педагогу, вихователю і керівнику, які працюють в системі освіти. Навчальний курс передбачає ознайомлення студентів зі структурою сучасної психологічної науки, психологічними методами дослідження, базовими принципами і поняттями культурно-історичного підходу до формування людської психіки, з функціонуванням і розвитком психічних процесів, станів і властивостей особистості, індивідуально-психологічними особливостями особистості.

Під час засвоєння навчального матеріалу майбутні педагоги не лише отримують первинну систему психологічних знань щодо основних психічних процесів, які обумовлюють життєдіяльність дитини на різних етапах шкільного періоду, становлення її як особистості, знання про вікові новоутворення, кризи і шляхи їх подолання, а також усвідомлять принципову неможливість розв'язання проблем навчання і виховання дітей без психологічних знань та умінь.

3. Мета та цілі курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія» є: формування у студентів теоретичних знань про психологічні механізми і закономірності особистісного розвитку; усвідомлення значущості знань про віковий розвиток особистості та можливість їх застосування в умовах організованого навчально-виховного процесу; формування у студентів діалектичного підходу до розуміння психіки конкретного учня; озброєння ефективними засобами керування процесом становлення особистості і розвитку психіки на різних вікових етапах.

4. Формат курсу

На вивчення навчального курсу «Психологія» передбачається 150 год., з яких для денної форми навчання: 60 аудиторних год. (24 лекц. год., 36 практ. год.), 90 год. самостійної роботи.

5. Результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми програмними результатами вивчення дисципліни «Психологія» є такі:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері професійної освіти та охорони праці, що передбачають застосування основних професійно-технічних теорій та методів і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК01 Здатність діяти етично, соціально відповідально та свідомо
- ЗК02 Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК03 Здатність до пошуку інформації, її аналізу та критичної оцінки.
- ЗК04 Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.
- ЗК06 Здатність до самовдосконалення та саморозвитку.
- ЗК09 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації на основі креативності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

- СК14 Здатність проектувати цілісний процес навчання, виховання та розвитку учнів.

Програмні результати навчання (ПРН)

- ПРН02 Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами.
- ПРН03 Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати творчі проекти.

- ПРН09 Уміння проектувати власну педагогічну систему у професійній діяльності, застосовувати інноваційні технології та передові методи організації творчої діяльності.
- ПРН18 Уміння вдосконалювати і розвивати свій інтелектуальний, загальнокультурний, моральний і фізичний рівень.

За підсумками вивчення дисципліни студент повинен знати: основні закономірності функціонування психіки людини; загальні закономірності психічного розвитку особистості, періодизацію психічного розвитку особистості, особливості психіки особистості на різних етапах онтогенезу; загальні закономірності психічної діяльності людини у процесі розвитку і саморозвитку, виховання і самовиховання, навчання і самонавчання.

За підсумками вивчення дисципліни студент повинен уміти: аналізувати прояви психічних явищ, визначати на цій основі рівень психічного і особистісного розвитку, обґрунтовувати організацію різних форм професійної діяльності; проводити елементарне дослідження стану вікового розвитку психіки, аналізувати відповідність розвитку особистості віковим нормативам, здійснювати соціально-психологічний аналіз соціалізації та розвитку особистості.

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Освітня програма, спеціальність	015 Професійна освіта (Охорона праці, технічна творчість)	
Рік навчання/ рік викладання	другий /2020-2021	
Семестр вивчення	перший	
нормативна/вибіркова	нормативна	
Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів ЄКТС	
Загальний обсяг годин	150 год.	
Кількість годин навчальних занять	60 год.	
Лекційні заняття	24 год.	

Практичні заняття	36 год.	
Семінарські заняття		
Лабораторні заняття		
Самостійна та індивідуальна робота	90 год.	
Форма підсумкового контролю	іспит	

7. Пререквізити курсу

Дисципліна вивчається у першому семестрі 1 року навчання.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загально вживаних програм і операційних систем.

9. Політики курсу

Письмові роботи:

Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, реферат, підготовка презентацій). У випадку якщо студент не отримав протягом семестру необхідну кількість балів для допуску до екзамену, він може написати додаткову письмову роботу (есе) за темою яка буде погоджена з викладачем.

Академічна доброчесність:

Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Допускається 1 пропуск з поважних причин, який не впливатиме на систему оцінювання. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усі строків визначених для виконання усі видів письмових робіт, передбачених курсом.

Література

Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

2 акад. год.	Тема 1. Поняття про психологію як науку 1. Об'єкт і предмет психології. 2. Структура психіки людини. 3. Принципи психології. 4. Галузі психології. 5. Основні напрями психології у ХХ столітті. 6. Методи психологічних досліджень.	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття. Презентація	Основна: 1;2;3. Додаткова: 1;2;4;5;12.	1.Аналіз презентацій. 2. Підготувати реферат на запропоновану тему. 3. Тестування.	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год	Тема 2. Виникнення і розвиток психіки і свідомості 1. Поняття про філогенез і онтогенез, їх взаємозв'язок 2. Стадії психічного відображення 3. Механізми психічного відображення та основні етапи розвитку поведінки тварин 4. Психіка і свідомість. Структура свідомості	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття. Презентації.	Основна: 1;2. Додаткова: 1;2;4; 12.	1.Підготувати презентацію на тему: «Погляди зарубіжних психологів на структуру тособистості». 2. Підготувати реферат на запропоновану тему. 3. Тестування.	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
1 акад. год.	Тема 3. Поняття про особистість у психології 1. Визначення особистості 2. Біологічне і соціальне в особистості 3. Проблема активності особистості 4. Структура	Лекція	Текст лекції. Презентація.	Основна: 1;2;4. Додаткова: 1;2;4;6;10.	1.Перелік актуальних проблем з теми лекції 2.Аналіз інноваційних підходів до вирішення проблеми	Присутність на лекції та активна участь у дискусії	Згідно розкладу

	особистості 5. Самосвідомість особистості				формування і розвитку особистості. 3.Огляд літератури з теми лекції		
2 акад. год.	Тема 3. Поняття про особистість у психології 1. Визначення особистості 2. Біологічне і соціальне в особистості 3. Проблема активності особистості 4. Структура особистості 5. Самосвідомість особистості	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	Основна: 1;2;4. Додаткова: 1;2;4;6;10. .	1.Розв'язання ситуаційних задач. 2. Підготувати реферат на запропоновану тему. 3. Тестування	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
1 акад. год.	Тема 4. Поняття про діяльність і спілкування у психології 1. Поняття діяльності 2. Структура діяльності 3. Види діяльності 4. Діяльність і спілкування	Лекція	Текст лекції. Презентація.	Основна: 1;2;3. Додаткова: 1;2;4;5;12.	1.Перелік актуальних проблем з теми лекції 2.Аналіз інноваційних підходів до вирішення проблеми впливу діяльності на формування особистості. 3.Огляд літератури з теми лекції	Присутність на лекції та активна участь у дискусії	Згідно розкладу

2 академ.год	Тема 4. Поняття про діяльність і спілкування у психології 1. Поняття діяльності 2. Структура діяльності 3. Види діяльності 4. Діяльність і спілкування	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	Основна: 1;2;3. Додаткова: 1;2;4;5;12.	1.Розв'язання ситуаційних задач. 2. Підготувати реферат на запропоновану тему. 3. Тестування	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 академ. год.	Тема 5. Поняття про соціально-психологічні феномени 1. Поняття про спілкування. 2. Структура, види, засоби спілкування 3. Поняття про соціальні групи, їх класифікація 4. Особистість у соціальній групі 5. Міжособистісні стосунки у групі	Лекція	Текст лекції. Презентація.	Основна: 1;2;3. Додаткова: 1;2;4;5;9;12.	1.Перелік актуальних проблем з теми лекції 2.Аналіз інноваційних підходів до вирішення проблеми міжособистісних взаємин у соціальній групі. 3.Огляд літератури з теми лекції	Присутність на лекції та активна участь у дискусії	Згідно розкладу

2 академ. год.	Тема 5. Поняття про соціально-психологічні феномени 1. Поняття про спілкування. 2. Структура, види, засоби спілкування 3. Поняття про соціальні групи, їх класифікація 4. Особистість у соціальній групі 5. Міжособистісні стосунки у групі	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	Основна: 1;2;3. Додаткова: 1;2;4;5;9;12.	1.Розв'язання ситуаційних задач. 2. Підготувати реферат на запропоновану тему. 3. Тестування	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 академ. год.	Тема 6. Пізнавальні психічні процеси 1. Увага 2. Відчуття і сприймання 3. Пам'ять 4. Мислення 5. Уява	Лекція	Текст лекції. Презентація.	Основна: 1;2;4. Додаткова: 1;2;4;6;10.	1.Перелік актуальних проблем з теми лекції 2.Аналіз інноваційних підходів до вирішення проблеми розвитку пізнавальних процесів у дітей шкільного віку. 3.Огляд літератури з теми лекції	Присутність на лекції та активна участь у дискусії	Згідно розкладу
6 академ. год.	Тема 6. Пізнавальні психічні процеси 1. Увага 2. Відчуття і сприймання	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	Основна: 1;2;4. Додаткова: 1;2;4;6;10.	1.Розв'язання ситуаційних задач. 2. Підготувати	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу

	3. Пам'ять 4. Мислення 5. Уява			.	реферат на запропоновану тему. 3. Тестування		
2 академ. год.	Тема 7. Емоційно-вольова сфера особистості 1. Поняття про емоції та почуття. 2. Психологічні теорії емоцій. 3. Форми переживання почуттів. 4. Воля як характеристика суб'єкта. 5. Особливості вольової дії 6. Вольові якості особистості	Лекція	Текст лекції. Презентація.	Основна: 1;2;3. Додаткова: 1;2;4;5;12.	1.Перелік актуальних проблем з теми лекції 2.Аналіз інноваційних підходів до вирішення проблеми формування вольових якостей школяра. 3.Огляд літератури з теми лекції	Присутність на лекції та активна участь у дискусії	Згідно розкладу
2 академ. год.	Тема 7. Емоційно-вольова сфера особистості 1. Поняття про емоції та почуття. 2. Психологічні теорії емоцій. 3. Форми переживання почуттів. 4. Воля як характеристика суб'єкта. 5. Особливості вольової дії 6. Вольові якості особистості	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	Основна: 1;2;3. Додаткова: 1;2;4;5;12.	1.Розв'язання ситуаційних задач. 2. Підготувати реферат на запропоновану тему. 3. Тестування	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу

2 академ. год.	Тема 8. Індивідуально-психологічні властивості особистості 1. Темперамент. 2. Характер. 3. Здібності.	Лекція	Текст лекції. Презентація.	Основна: 1;2;3. Додаткова: 1;2;4;5;9; 12.	1.Перелік актуальних проблем з теми лекції 2.Аналіз інноваційних підходів до вирішення проблеми взаємозв'язку темпераменту і характеру. 3.Огляд літератури з теми лекції	Присутність на лекції та активна участь у дискусії	Згідно розкладу
2 академ. год.	Тема 8. Індивідуально-психологічні властивості особистості 1. Темперамент. 2. Характер. 3. Здібності.	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	Основна: 1;2;3. Додаткова: 1;2;4;5;9; 12.	1.Розв'язання ситуаційних задач. 2. Підготувати реферат на запропоновану тему. 3. Тестування	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 академ. год.	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ВІКОВА ТА ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ Тема 1. Предмет і основні поняття вікової та педагогічної психології 1. Предмет і основні поняття вікової та педагогічної психології 2. Принципи і методи	Лекція	Текст лекції. Презентація.	Основна: 1;2;3. Додаткова: 1;2;4;5;10; 12.	1.Перелік актуальних проблем з теми лекції. 2.Аналіз інноваційних підходів до вирішення проблеми.	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу

	досліджень у віковій та педагогічній психології 3. Короткий огляд історії та сучасного стану вікової та педагогічної психології 4. Психологічна періодизація вікового розвитку				3.Огляд літератури з теми лекції.		
2 академ. год.	Тема 1. Предмет і основні поняття вікової та педагогічної психології 1. Предмет і основні поняття вікової та педагогічної психології 2. Принципи і методи досліджень у віковій та педагогічній психології 3. Короткий огляд історії та сучасного стану вікової та педагогічної психології 4. Психологічна періодизація вікового розвитку	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	Основна: 1;2;3. Додаткова: 1;2;4;5;10; 12.	2.Розв'язання ситуаційних задач. 3. Тестування	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 академ. год.	Тема 2. Психологічна характеристика дитини від народження до 7 років 1.Соціальна ситуація розвитку 2.Провідна діяльність 3.Новоутворення віку 4.Розвиток пізнавальної сфери 5.Специфіка розвитку особистості	Лекція	Текст лекції. Презентація.	Основна: 1;2;3;4;5. Додаткова: 1;2;3;4;5;7; 8;11; 12;13;14.	1.Перелік актуальних проблем з теми лекції 2.Аналіз інноваційних підходів до вирішення проблеми.	Присутність на лекції та активна участь у дискусії	Згідно розкладу

	6.Психологічна готовність дошкільника до навчання в школі				3.Огляд літератури з теми лекції		
2 академ. год.	Тема 2. Психологічна характеристика дитини від народження до 7 років 1.Соціальна ситуація розвитку 2.Провідна діяльність 3.Новоутворення віку 4.Розвиток пізнавальної сфери 5.Специфіка розвитку особистості 6.Психологічна готовність дошкільника до навчання в школі	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття.	Основна: 1;2;3;4;5. Додаткова: 1;2;3;4;5;7; 8;11; 12;13;14.	2. Виконання практичних завдань. 3. Тестування.	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 академ. год.	Тема 3. Розвиток психіки і особистості молодшого школяра 1. Особливості дитини, яка вступає до школи 2. Характеристика навчальної діяльності 3. Пізнавальні психічні процеси молодшого школяра 4. Емоційно-вольові процеси молодшого школяра 5. Особистість молодшого школяра	Лекція	Текст лекції Презентація.	Основна: 1;2;3;4. Додаткова: 1;2;4;5;7;11 ; 12;13.	1.Перелік актуальних проблем з теми лекції 2.Аналіз інноваційних підходів до вирішення проблеми. 3.Огляд літератури з теми лекції	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу

2 академ. год.	Тема 3. Розвиток психіки і особистості молодшого школяра 1. Особливості дитини, яка вступає до школи 2. Характеристика навчальної діяльності 3. Пізнавальні психічні процеси молодшого школяра 4. Емоційно-вольові процеси молодшого школяра 5. Особистість молодшого школяра	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття.	Основна: 1;2;3;4. Додаткова: 1;2;4;5;7;11 ; 12;13.	2. Розв'язання ситуаційних задач. 3. Тестування	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 академ. год.	Тема 4. Розвиток психіки та особистості у підлітковому віці 1. Біологічні та соціальні умови розвитку підлітка 2. Криза підліткового віку 3. Самосвідомість – новоутворення особистості підлітка 4. Взаємини підлітка з дорослими та ровесниками 5. Розвиток пізнавальних процесів підлітка	Лекція	Текст лекції. Презентація.	Основна: 1;2;3. Додаткова: 1;2;4;5;10; 12.	1.Перелік актуальних проблем з теми лекції. 2.Аналіз інноваційних підходів до вирішення проблеми. 3.Огляд літератури з теми лекції.	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу
2 академ. год.	Тема 4. Розвиток психіки та особистості у підлітковому віці 1. Біологічні та соціальні умови розвитку підлітка	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	Основна: 1;2;3. Додаткова: 1;2;4;5;10;	2.Розв'язання ситуаційних задач. 3. Тестування	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу

	<p>2. Криза підліткового віку</p> <p>3. Самосвідомість – новоутворення особистості підлітка</p> <p>4. Взаємини підлітка з дорослими та ровесниками</p> <p>5. Розвиток пізнавальних процесів підлітка</p>			12.			
2 академ. год.	<p>Тема 5. Розвиток психіки і особистості старшокласника</p> <p>1. Загальна характеристика раннього юнацького віку</p> <p>2. Система спілкування і взаємовідносин у старшокласників</p> <p>3. Розвиток пізнавальних процесів старшокласників</p> <p>4. Емоційно-вольова сфера у ранній юності</p> <p>5. Розвиток самосвідомості старшокласника</p>	Лекція	Текст лекції. Презентація.	<p>Основна: 1;2;3.</p> <p>Додаткова: 1;2;4;5;10; 12.</p>	<p>1.Перелік актуальних проблем з теми лекції.</p> <p>2.Аналіз інноваційних підходів до вирішення проблеми.</p> <p>3.Огляд літератури з теми лекції.</p>	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу
2 академ. год.	<p>Тема 5. Розвиток психіки і особистості старшокласника</p> <p>1. Загальна характеристика раннього юнацького віку</p> <p>2. Система спілкування і</p>	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	<p>Основна: 1;2;3.</p> <p>Додаткова: 1;2;4;5;10; 12.</p>	<p>2.Розв’язання ситуаційних задач.</p> <p>3. Тестування</p>	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу

	<p>взаємовідносин у старшокласників</p> <p>3. Розвиток пізнавальних процесів старшокласників</p> <p>4. Емоційно-вольова сфера у ранній юності</p> <p>5. Розвиток самосвідомості старшокласника</p>						
2 академ. год.	<p>Тема 6. Психологічні основи навчання</p> <p>1. Поняття про наuczіння та його види</p> <p>2. Наuczіння – навчання – учіння: взаємозв'язок та відмінності</p> <p>3. Психологічні закономірності засвоєння знань та формування понять</p> <p>4. Фактори формування мислення у процесі навчання</p> <p>5. Психологічні основи формування навичок та вмінь</p>	Лекція	Текст лекції. Презентація.	<p>Основна: 1;2;3.</p> <p>Додаткова: 1;2;4;5;10; 12.</p>	<p>1.Перелік актуальних проблем з теми лекції.</p> <p>2.Аналіз інноваційних підходів до вирішення проблеми.</p> <p>3.Огляд літератури з теми лекції.</p>	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу
2 академ. год.	<p>Тема 6. Психологічні основи навчання</p> <p>1. Поняття про наuczіння та його види</p> <p>2. Наuczіння – навчання – учіння: взаємозв'язок та відмінності</p> <p>3. Психологічні закономірності</p>	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	<p>Основна: 1;2;3.</p> <p>Додаткова: 1;2;4;5;10; 12.</p>	<p>2.Розв'язання ситуаційних задач.</p> <p>3. Тестування</p>	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу

	<p>засвоєння знань та формування понять</p> <p>4. Фактори формування мислення у процесі навчання</p> <p>5. Психологічні основи формування навичок та вмінь</p>						
2 академ. год.	<p>Тема 7. Психологія виховання</p> <p>1. Предмет і задачі психології виховання.</p> <p>2. Психологічні закономірності виховання особистості.</p> <p>3. Проблеми формування спрямованості особистості.</p> <p>4. Вплив потреби дитини у самостверженні на її виховання.</p>	Лекція	Текст лекції. Презентація.	<p>Основна: 1;2;3.</p> <p>Додаткова: 1;2;4;5;10; 12.</p>	<p>1.Перелік актуальних проблем з теми лекції.</p> <p>2.Аналіз інноваційних підходів до вирішення проблеми.</p> <p>3.Огляд літератури з теми лекції.</p>	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу
2 академ. год.	<p>Тема 7. Психологія виховання</p> <p>1. Предмет і задачі психології виховання.</p> <p>2. Психологічні закономірності виховання особистості.</p> <p>3. Проблеми формування спрямованості особистості.</p> <p>4. Вплив потреби дитини у самостверженні на її виховання.</p>	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	<p>Основна: 1;2;3.</p> <p>Додаткова: 1;2;4;5;10; 12.</p>	<p>2.Розв'язання ситуаційних задач.</p> <p>3. Тестування</p>	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу

2 академ. год.	Тема 8. Психологія діяльності та особистості вчителя 1. Структура педагогічної діяльності 2. Поняття про педагогічну компетентність та її складові 3. Якості особистості вчителя 4. Педагогічні здібності	Лекція	Текст лекції. Презентація.	Основна: 1;2;3. Додаткова: 1;2;4;5;10; 12.	1.Перелік актуальних проблем з теми лекції. 2.Аналіз інноваційних підходів до вирішення проблеми. 3.Огляд літератури з теми лекції.	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу
2 академ. год.	Тема 8. Психологія діяльності та особистості вчителя 1. Структура педагогічної діяльності 2. Поняття про педагогічну компетентність та її складові 3. Якості особистості вчителя Педагогічні здібності	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	Основна: 1;2;3. Додаткова: 1;2;4;5;10; 12.	2.Розв'язання ситуаційних задач. 3. Тестування	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Дуткевич Т.В. Загальна психологія. Теоретичний курс : навч. посіб. Кам'янець-Подільський : Видавець Зволейко Д.Г., 2015. 432 с.
2. Дуткевич Т.В. Володченко М.А. Соціальна психологія. Теоретичний курс : навч. посіб. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друк-Сервіс», 2012. 132 с.
3. Дуткевич Т.В. Вікова і педагогічна психологія (курс лекцій і практикум) : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : Медобори, 2012. 228 с.
4. Максименко С.Д. Загальна психологія : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2018. 272 с.
5. Столяренко О.Б., Чайковська О.М. Вікова психологія : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : Медобори, 2016. 252 с.

Додаткова

1. Бахмат Н.В. Педагогічна підготовка вчителів початкової школи: інноваційні підходи в умовах хмаро орієнтованого середовища : монографія / М-во освіти і науки України, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка. Київ : Міленіум, 2016. 360 с.
2. Бех І. Д. Виховання особистості : у 2 кн. Київ : Либідь, 2013. Кн. 1 : Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади. 282 с.
3. Вікова та педагогічна психологія : навч. посіб. / за наук. ред. О.В. Скрипченко. Київ : Каравела, 2012. 400 с.
4. Дуткевич Т.В. Дитяча психологія : навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2012. 424 с.
5. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; гол. ред. В.Г. Кремень. Київ : Юрінком Інтер, 2018. 1040 с.
6. Ковальова В.В. Розвиток особистості молодшого школяра в умовах компетентісно орієнтованої освіти // Початкова школа. 2018. № 2. С. 15–34.
7. Комар О. А. Теоретичні та методичні засади підготовки майбутніх учителів початкової школи до застосування інтерактивної технології : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук : 13.00.04 / Уманський держ. пед. ун-т ім. П. Тичини. Умань, 2011. 40 с.
8. Москалець В.П. Психологічне обґрунтування української національної школи. Львів : Світ, 2014. 120 с.
9. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія : навч. посібник. Київ : Академвидав, 2019. 448 с.
10. Психологія особистості: Словник-довідник / за ред.. П.П. Горностая. Київ : Рута, 2011. 219 с.
11. Психологічний словник / за ред. А.В. Петровського. Київ : Магістр-S, 2009. 278 с.
12. Савченко О.Я. Якість початкової освіти: сутність і чинники впливу // Наук. вісн. Миколаїв. держ. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки. Миколаїв, 2011. Вип. 1.33. С. 9–15.
13. Савчин М.В. Вікова психологія : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2011. 368 с.
14. Савчин М.В. Соціальна психологія : навчальний посібник. Київ : Вища школа, 2011. 273 с.
15. Семиченко В. А. Психологія педагогічної діяльності. – Київ : Вища школа, 2012. 295 с.
16. Сергієнко Н.Ф. Професійна компетентність сучасного вчителя // Теорія та методика управління освітою. 2011. № 5. URL: <http://tme.umo.edu.ua/docs/5/11sercmt.pdf>.
17. Столяренко О.Б. Психологія : Практикум. Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори – 2006», 2012. 224 с.
18. Столяренко О.Б., Бабюк Т.Й. Методи психолого-педагогічного дослідження : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : ПП «Медобори-2006», 2019. 142 с.

11. Система оцінювання та вимоги. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- аналіз джерельної та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань.

Поточний і модульний контроль (60 балів)			Екзамен	Підсумкова оцінка
Змістовий модуль 1 (15 балів)	Змістовий модуль 2 (15 балів)		40	100
Поточний контроль	Поточний контроль	МКР		
15 балів	15 балів	30 балів		

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів
на навчальних заняттях

Рівні навчальних	Оцінка в балах (за 12-тих)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, психологічних фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.
	2	Студент не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання вправ і завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості вправи за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, здатний виконати вправи і завдання за зразком; орієнтується в психологічних термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Студент розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; виконує прості вправи і завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати психологічні явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання вправ і завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими психологічними поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати таблиці, схеми.
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить психологічні поняття, категорії; формулює правила; може самостійно опрацювати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.

Високий (творчо-професійний)	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості мовних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні здобутки психологічної науки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні психологічні явища, процеси.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні психологічні явища, процеси.
	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної та індивідуальної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні, семінарські, лабораторні, індивідуальні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Студенту, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Студент, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непередготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Самостійна робота

Оцінювання самостійної роботи студентів

Оцінка за самостійну роботу входить в загальну оцінку за поточний контроль. Що становить 60 балів. З них десять балів нараховуються за самостійну роботу

Модульна контрольна робота

Мета її написання – виявити рівень теоретичних знань та практичних умінь і навичок студентів.

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі студенти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Студенти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її

виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Іспит

Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях; не виконав або виконав МКР, завдання самостійної та індивідуальної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Студенти, які не мають академічної заборгованості за результатами поточного контролю, отримують оцінки за результатами підсумкового контролю у формі заліку з кредитного модуля (навчальної дисципліни).

Студенти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, отримують за результатами підсумкового контролю у формі заліку оцінку F за шкалою ECTS та „не зараховано”/„незадовільно” за національною шкалою.

Студенти, які мають академічну заборгованість за результатами підсумкового контролю у формі заліку, зобов'язані ліквідувати її в терміни, визначені графіком ліквідації академічної заборгованості.

До індивідуального навчального плану студента результати підсумкового контролю у формі заліку заносяться за умови, якщо студент не має академічної заборгованості за результатами поточного контролю та його рейтингова оцінка є більшою або рівною 60 балів.

Критерії оцінювання усної чи письмової відповіді на екзамені

Діапазон балів на іспиті від 0 (мінімально) до 40 (максимально):

36 – 40 балів – «відмінно» виставляється студенту, який при розкритті питань дав відповідь повну, правильну, повна, логічно викладена. Відповідь свідчить про системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальної програми. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно керуватися джерелами інформації, приймати рішення. Має місце власний аналіз розглядуваного питання, наведені приклади.

30 – 35 балів – «добре» виставляється студенту, який показав міцні знання теоретичних понять, але допустив кілька незначних неточностей, що не впливають на якість відповіді. Відповідь повна, логічна, достатня. Властивість названа, але розкрита неповністю, або навпаки: розкрита, але не названа. Немає визначення або не вказано окремої властивості, що істотно суті розкриття питання на міняє. Відповідь свідчить про те, що студент добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати і систематизувати інформацію.

24 – 29 балів – «задовільно» виставляється студенту, який при розкритті питання показав знання лише основного матеріалу, допускає неточності, не розкриває суті названих теоретичних понять. У відповіді відтворено основний навчальний матеріал. Студент здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, явищ, процесів тощо.

0 – 23 балів – «незадовільно» виставляється студенту, який не знає значної частини матеріалу, допускає суттєві неточності при викладі теоретичного матеріалу, розкриває зовсім інші поняття, що не подані у питанні. Мають місце креслення, помарки, замальовування.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля

Рейтингова оцінка з кредитного модуля – сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння студентом певного кредитного модуля (навчальної дисципліни) упродовж його вивчення.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно

60-66	Е (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок студента на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації студентом поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, невідповідністю або недостатньою підготовленістю до них.